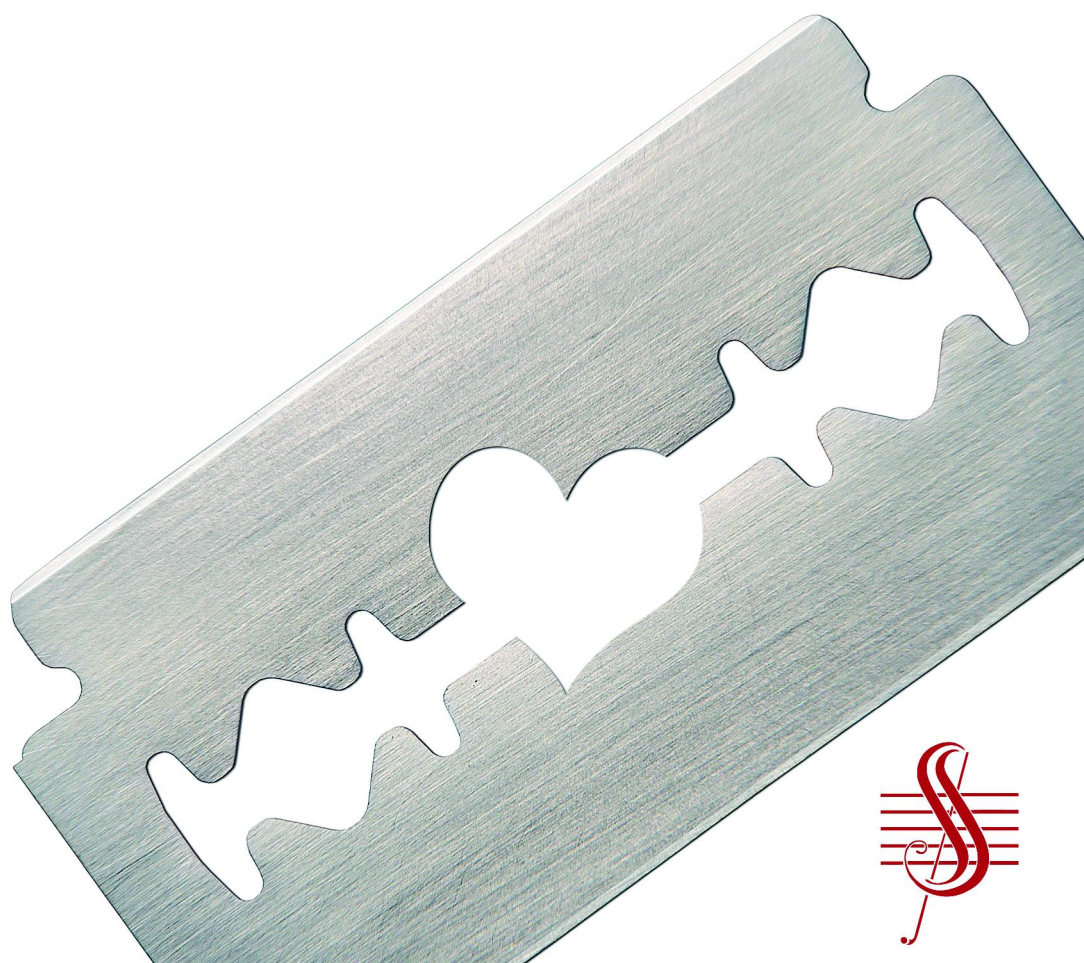

HJERTESÅR

Sokkelund Sangkor

Morten Schuldt-Jensen

Sopransolist: Helle Thun
Klarinet: Søren-Filip Hansen
Blokfløjte: Camilla Bachhausen
Kontrabas: Jens Kristian Andersen
Dirigent: Morten Schuldt-Jensen

Om programmet

Med udgangspunkt i Steen Steensen Blichers ”Hosekræmmeren” præsenterer Sokkelund Sangkor et program, der går i modsat retning af sædvanlige forårs- og forelskelsesprogrammer. Motivet i den berømte og gribende novelle er umulig og ulykkelig kærlighed – kærlighed, som bliver til vanvid. Ved koncerten belyses og forløses dette motiv i kormusik af meget forskellige komponister, som hver bidrager med en vinkel og en lyssætning efterhånden som historien udvikler sig.

Koncertens program er sammensat så det – skønt det består af enkeltværker, skrevet af forskellige komponister – forløber parallelt med den sørgelige historie; således beskrives ungdommelig ubekymrethed, forelskelsen på afstand, forsmåelsen, sorg der går over i fortvivelse over ikke at måtte udleve kærligheden, bitterhed over livet, råb til Gud om hjælp, skingrende vanvid, og endelig forløsningen ”bag Paradisets dør”.

”Hosekræmmeren” – kort genfortalt

Den unge pige Cecil elsker naboens knægt, Esben, men hendes far vil hellere have en mere velbeslået svigersøn. Esben rejser væk for at tjene til at kunne gifte sig, men da der går nogen tid uden at nogen hører fra ham, bliver Cecil lovet bort til en ældre, mere velhavende bejler. Hun protesterer, bliver tungsindig og ender med at miste forstanden. Da hendes elskede efter nogle år vender tilbage, opfordrer hun ham: ”Strøb at ligge Dig til at døb saasnart Du kan!”, da hun nu anser sig selv for en Guds engel, og de således i hendes forståelse kun kan blive forenet, hvis Esben kan komme ind ad Paradisets Dør. Til sidst hjælper hun ham selv over på den anden side, overbevist om at de så vil forenes i Himmerige: ”og der skal saa vort Bryllup staae med stor Herlighed og Glæde”.

Dette teksthæfte indeholder frie oversættelser af de tyske tekster. Vi håber at det kan gøre det lidt nemmere at følge vores bevæggrunde for at vælge værkerne, og for at synge dem som vi gør.

God fornøjelse!

Edvard Grieg (1843-1907): Våren (opus 34, 2)

Tekst: Åsmund Olafsson Vinje

Endnu en gang fik jeg vintren at se
for våren at vige;
Hægen at lyse med blomster som sne
fra løvet, det rige.
Endnu en gang så jeg isen, den blå,
fra landet at flyde,
sneen at smelte og fossen i å
at fosse og bryde.
Græsset det grønne jeg endnu en gang
fik skue med blomster,
endnu jeg hørte at vårfuglen sang
mod sol og mod sommer.

End fik jeg skue den vårlige luft
i sollyset sitre,
sommerfugl bade i blomsternes duft
og flagrende glitre
Alt dette vårliv jeg end en gang så,
som siden jeg misted'!
Derfor tungsindig jeg spørge mig må:
Tro, det er det sidste?
Lad det så være: Jeg gemmer mangt rent
og strålende minde;
Mere jeg fik, end jeg havde fortjent
og alt må jo svinde.

Hugo Alfvén (1872-1960): Aftonen

Tekst: Herman Säterberg

Skogen står tyst,
himlen är klar.
Hör, huru tjusande* vallhornet lullar**.
Kvällsolens bloss sig stilla sänker,
Sänker sig ner uti den lugna, klara våg*.
Ibland dällder*, gröna kullar**
eko kring nejden* far...

*) bedårende
**) (gldgs.) lokker, klinger (om hyrderes spillet)
*) bølge
*) små dale, **) bakker
*) egnen

Anders Öhrwall (*1932)(arr.): Fäbodpsalm

Anders Öhrwall (arr.): Brudmarsch från Jämtland

Knud Vad Thomsen (1905-1971) Jeg plukker fløjlgræs

Arr.: Jakob Marstrand, Tekst: Sigfred Pedersen

En vår er kommet så mildt og stille
med drømmedufte om mark og vang.
På sølvstreng klimprer den friske kilde,
og fuld af sødme er fuglens sang.
Jeg plukker fløjlgræs og ridderspore,
jeg plukker mandstro og jomfrusko.
Men blodet brænder i mine årer,
mit lille hjerte har ingen ro.

Jeg synger ikke, jeg danser ikke,
der er så meget, jeg ikke når.
Er jeg bedrøvet? Jeg ved det ikke.
Jeg drømmer bare, og tiden går.
Jeg plukker fløjlgræs og ridderspore,
jeg plukker mandstro og jomfrusko.
Snart kommer prinsen fra eventyret,
mon da mit hjerte kan finde ro.

Hans silkekappe har gyldne knapper,
kækt gynger fjerer på hans baret.
Og han er mandig og flot og tapper,
og på hans skjold er der ingen plet.
Jeg plukker fløjlsgræs og ridderspore,
jeg plukker mandstro og jomfrusko.
Men hvis han ser mig i pigevrmlen,
mon da mit hjerte kan finde ro.

Lad hjertet hamre, lad blodet strømme,
mens barmen runder sit hvide lin.
Snart kommer helten fra mine drømme,
... skønt ingen ved det, er han dog min.
Jeg plukker fløjlsgræs og ridderspore,
jeg plukker mandstro og jomfrusko.
Dig gi'r jeg alle mit hjertes blomster,
for du har taget mit hjertes ro.

Johannes Brahms (1833-1897): Waldesnacht (opus 62, 3)

Tekst: Paul Heyse.

Waldesnacht du wunderkühle,
die ich tausendmale grüß.
Nach dem lauten Weltgewühle,
O, wie ist dein Rauschen süß!
Träumerisch die müden Glieder
berg ich weich ins Moos,
und mir ist, als würd ich wieder
all der irren Qualen los.

Fernes Flötenlied, vertöne,
das ein weites Sehnen rührt,
die Gedanken in die schöne,
ach, missgönnte Ferne führt.
Lass die Waldesnacht mich wiegen,
stillen jeden Pein,
und ein seliges Genügen
saug ich mit den Düften ein.

In den heimlich engen Kreisen
wird dir wohl, du wildes Herz,
und ein Friede schwebt mit leisen
Flügelschlägen niederwärts.
Singet, holde Vögellieder,
mich in Schlummer sacht!
Irre Qualen, löst euch wieder,
wildes Herz, nun gute Nacht.

Skovnat, du vidunderligt kølige
som jeg hilser for tusinde gang.
Efter verdens støj og trængsler,
o, hvor er din brusen sød!
Drømmende gemmer jeg de trætte lemmer
trygt i mosset,
og det er som var jeg atter
fri for alle forvildede kvaler.

Kling ud, fjerne fløjtemelodi,
der vækker min længsel,
og fører tankerne til det skønne,
men uopnåeligt fjerne.
Lad skovnatten vugge mig,
stille hver en smerte,
og en salig nydelse
suger jeg ind med duftene.

Dette hemmelige, trange sted
gør dig godt, du vilde hjerte,
og en fred svæver ned mod dig
med sagte vingeslag.
Skønne fuglesange,
syng mig i søvn!
Forsvind, forvildede kvaler.
God nat, vilde hjerte

Otto Mortensen (arr.): Det var en lørdag aften (uddrag)

Det var en lørdag aften,
jeg sad og ventede dig,
du lovede mig at komme vist,
men du kom ej til mig!

Jeg lagde mig på sengen
og græd så bitterlig,
og hver en gang, at døren gik,
jeg troede, det var dig.

Jeg gik mig hjem så ene
henad den kirkesti,
og hvert et spor, på stien var,
der faldt min tåre i,

Jeg ville roser plukke,
jeg plukker ingen fler.
Jeg elsked dig så inderlig,
jeg elsker aldrig mer.

Hvor kan man plukke roser,
hvor ingen roser gror,
hvor kan man finde kærlighed,
hvor kærlighed ej bor?

Johannes Brahms: O süßer Mai (opus 93a, 3)

Tekst: Achim von Arnim

O süßer Mai, der Strom ist frei,
ich steh verschlossen, mein Aug' verdrossen,
ich seh' nicht deine grüne Tracht,
nicht deine buntgeblünte Pracht,
nicht deines Himmels blau,
zur Erd ich schau.

O søde Maj, floden flyder frit,
men jeg står indelukket med et tvært blik,
Jeg ser ikke din grønne dragt,
ikke din brogede blomsterpragt,
ikke din blå himmel,
jeg ser kun ned i jorden.

O süßer Mai, mich lasse frei,
wie den Gesang an den dunklen Hecken entlang

O søde Maj, slip mig fri,
ligesom sangen langs de mørke hække.

Edvard Grieg: Hjertesår (opus 34, 1)

Tekst: Åsmund Olafsson Vinje

Mit hjerte har været i Livets Strid
og mangt et sår blev det givet,
thi dets Skæbne var det ej god og lid,
og dog er det indtil denne Tid
vel sluppet derfra med Livet

Men Ar på Ar fra År til År
der sidder af hver en Vunde;*
de bryder op hver en eneste Vår,
når Løvet springer, og Isen går,
og Gøgen kukker i Lunde

*) sår

Men Blomster af disse Arder* gror
de Tårer i Nattestunden.
Så går det jo og med vor Herres Jord:
Når Regnen ned fra sin Himmel fór,
så vokser der Blomster i Vunden

*) gammel flertalsform af Ar

Johannes Brahms: All meine Herzgedanken (opus 62, 5)

Tekst: Paul Heyse

All meine Herzgedanken
sind immerdar bei dir;
das ist das stille Kranken,
das innen zerht an mir.
Da du mich einst umfangen hast
ist mir gewichen Ruh und Rast.

Der Maßlieb und der Rosen
begehr ich fürder nicht,
wie kann ich Lust erlosen,
wenn Liebe mir gebricht!
Seit du von mir geschieden bist
hab ich gelacht zu keiner Frist.

Gott wolle die vereinen
die für einander sind!
Von Grämen und von Weinen
wird sonst das Auge blind.
Treuliebe steht in Himmelshut,
es wird noch Alles, Alles gut.

Alle mit hjertes tanker
kredser altid om dig;
det er en stille lidelse,
der tærer mit indre.
Siden du omfavnede mig,
har ro og rast forladt mig.

Tusindfryd* og roser *) (elsker/elsker ikke)
begærer jeg ikke længere,
hvordan kan jeg frigive lyst,
når jeg mangler kærligheden.
Siden du forlod mig
har jeg ingensinde leet.

Måtte Gud forene
de der er bestemt for hinanden!
Hvis ikke, bliver øjet blindt
af ærgrelse og gråd.
Himlen værner den tro kærlighed,
der bliver alt godt.

Johannes Brahms: Es geht ein Wehen (opus 62, 6)

Tekst: Paul Heyse

Es geht ein Wehen durch den Wald,
die Windsbraut hör ich singen.
Sie singt von einem Buhlen gut
und bis sie dem in Armen ruht,
muß sie noch weit in bangem Mut
sich durch die Lande schwingen.

Der Sang der klingt so schauerlich,
der klingt so wild, so trübe,
das heiße Sehnen ist erwacht,
mein Schatz zu tausend gute Nacht!
Es kommt der Tag eh du's gedacht,
der eint getreue Liebe!

Der går en luftning gennem skoven,
jeg hører vindbruden synge.
Hun synger om sin elsker,
og indtil hun hviler i hans arme,
må hun med ængsteligt sind
svinge sig vidt gennem landet.

Sangen klinger skræmmende,
den klinger så vildt, så trist,
vækker den hede længsel,
min skat, tusind gange godnat!
Før du aner det, kommer den dag
der heler den tro kærlighed!

Johannes Brahms: In stiller Nacht

In stiller Nacht, zur ersten Wacht
ein Stimm' begunnt zu klagen,
der nächt'ge Wind hat süß und lind
zu mir den Klang getragen
von herbem Leid und Traurigkeit
ist mir das Herz zerflossen,
die Blümelein, mit Tränen rein
hab' ich sie all' begossen.

I den stille nat, i første vagt,
begynder en stemme at klage.
Nattevinden sød og mild
har båret klangen til mig.
Mit hjerte er smeltet ved sørgmodet
og den bitre lidelse,
og alle de små blomster har jeg vandet
med mine rene tårer.

Der schöne Mon' will untermoh'n,
für Leid nicht mehr mag scheinen,
die Sterne lan ihr Glitzen stahn,
mit mir sie wollen weinen.
Kein Vogelsang noch Freudenklang
man höret in den Lüften,
die wilden Tier' traur'n auch mit mir
in Steinen und in Klüften.

Den skønne måne vil gå ned,
af vånde orker den ikke længere at skinne,
stjernerne opgiver deres glitren
for at græde med mig.
Ingen fuglesang, ingen spor af glæde
hører man i luften,
og de vilde dyr sørger med mig
blandt klipper og i kløfter.

Per Nørgård (*1932): Wiigenlied

Tekst: Adolph Wölfli

G'ganggali ging g'gang, g'gung g'gung!
Giigara-Lina Wiyy Rosina.
G'ganggali ging g'gang, g'gung g'gung!
Rittara-Gritta, d'Zittara witta.
G'ganggali ging g'gang, g'gung g'gung.
Giigara-Lina, siig R a Fina.
G'ganggali ging g'gang, g'gung g'gung!
Fung z'jung, chung d'Stung.

Morten Schuldt-Jensen (*1958)(arr.): Gick jag mig ut till att spatsera

Gick jag mig ut till at spatsera
lustigt om en sommardag
Ibland de hurtiga gossar* kära
sätter jag mitt sinnelag
Ingen kärare än jag finner,
än den ena, jag litar* på,
Är det nogon kärlek inne,
skall han utvisa, vad han består*.

*) unge mænd

*) sætter min lid til

*) vise sig værdig

Korgen* hänger uppå din axel**,
korgen hänger på din rygg.
Korgen hänger där och slankar*,
korgen blir dig allt för stygg.
Men vad behöver du så mycket sörja
för den vännen du älskat har,
förty ditt hjärta är så förborgat*
till en annan jag fått behag

*) kurven (også = afslag på frieri)

***) skulder

*) dasker

*) hemmelighedsfuldt

Uppå dessa ljuva orden
tager jag dig till mig in.
Ingen människa uppå jorden
skall åtskilja vårt kärlekssinn.
För nu är tiden, och nu är stunden,
och nu har glaset runnit ut.
Varken vinter eller sommar
skall vår älskan bliva slut.

Hugo Wolf (1860-1903): Letzte Bitte

Tekst: Joseph Freiherr von Eichendorff

Wie ein todeswunder Streiter,
der den Weg verloren hat,
schwank ich nun und kann nicht weiter,
vom Leben sterbensmatt.

Nacht schon decket alle Müden,
und so still ist's um mich her.
Herr, auch mir gib endlich Frieden,
denn ich wünsch' und hoff' nichts mehr!

Som en såret, vildfaren kriger,
vakler jeg og kommer ikke videre,
udmattet til døden af at leve.

Allerede dækker natten alle de trætte,
og der er så stille omkring mig.
Herre, giv også mig endelig fred,
for jeg ønsker og håber intet mere!

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847): Denn er hat seinen Engeln

Tekst: Fra salmernes bog, salme 91

Denn er hat seinen Engeln befohlen über dir,
daß sie dich behüten auf allen deinen Wegen,
daß sie dich auf den Händen tragen
und du deinen Fuß nicht an einen Stein stoßest.

Thi han har givet sine engle befaling
at de skal beskytte dig på alle dine veje,
at de skal bære dig på hænder,
så du ikke skal støde din fod på nogen sten.

Hugo Alfvén (arr.): Glädjens blomster

Glädjens blomster i jordens mull,
ack, visst aldrig gro!
Kärlek själv ju försåtlig* är
för ditt hjärtas ro.
Men där ovan*, för hopp och tro,
blomstra de evigt friska.
Hör du ej hur andar* ljuvt
om dem till hjärtat viska?

*) forræderisk

*) = i himmelen

*) ånder